

mariborska knjižnica
Mariborska knjižnica, Rotovski trg 2, Maribor ISSN 2385-9237

MLADINSKI KNJIŽNIČAR
V PROJEKTU ZA ODRASLE

PRAVLJIČNI
VEČERI
ZA
ODRASLE

Lea Hedl, Mariborska knjižnica

PRIČETEK V LETU

V prispevku bom predstavila projekt Mariborske knjižnice, ki je sicer namenjen odrasli publiki, vendar pa ga (večinoma) izvajamo mladinski knjižničarji oz. tisti, ki našim mladim bralcem tudi pripovedujemo. Gre za primer, kako lahko znanja in izkušnje s področja dela z mladimi (konkretno pripovedovanja) prenesemo na delo z odraslimi uporabniki.

V Mariborski knjižnici gojimo umetnost pripovedovane besede že kar nekaj desetletij. Tudi pripovedovanje odraslim ima v naši ustanovi že dolgo tradicijo. To smo s projektom Pravljični večeri za odrasle še okrepili in jo prenesli v povezovanje med slovenskimi splošnimi knjižnicami.

V Mariborski knjižnici gojimo umetnost pripovedovane besede že kar nekaj desetletij kar smo še dodatno okrepili in prenesli v povezovanje med slovenskimi splošnimi knjižnicami.

PRAVLJIČNI VEČER
ZA ODRASLE 2018

V ČETRTEK, 24. MAJA 2018,
OB 19. URI

MARIBORSKA KNJIŽNICA
ROTOVŠKI TRG 2, MARIBOR
V PRIMERU DEŽJA BO PRIREDITEV V VEČNAMENSKI DVORANI ROTOVŽ.

Pripovedujejo:

- MARKO BEZENŠEK (Splošna knjižnica Slovenske Konjice)
- MOJCA PLAZNIK PLAVEC (Knjižnica Josipa Vošnjaka Slovenska Bistrica)
- TONE OBADIČ (Mestna knjižnica Ljubljana)
- LEA HEDL (Mariborska knjižnica)
- AČICA KOVŠE (Mariborska knjižnica)

Predstavitev projekta

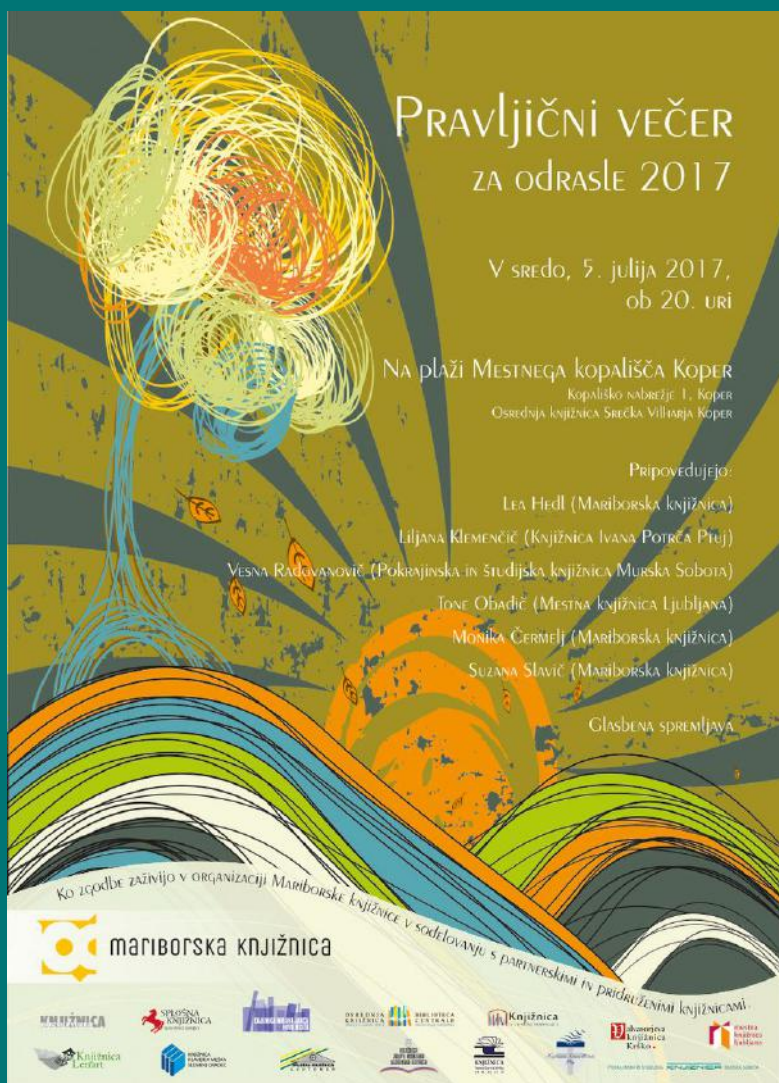
Do danes je projekt iz območnega prerasel v nacionalnega, saj povezuje knjižnice širom po Sloveniji. Lahko bi celo rekli, da gre za projekt mednarodnih dimenzij, saj smo v preteklih letih s slovensko pripovedjo obiskali tudi naše zamejske rojake v Italiji, Avstriji in na Madžarskem.

Umetnost pripovedovanja

Projekt smo v okviru izvajanih posebnih nalog osrednjih območnih knjižnic (OOK) začrtali v letu 2009. Osnovni namen takrat je bil, da v skupno sodelovanje na polju pripovedovanja povežemo vse tri knjižnice našega območja. Poleg tega smo ponovno želeli obuditi pripovedovanje odraslim uporabnikom, saj to v tistem obdobju še ni bilo tako razširjeno kot danes. Hkrati pa je bil naš namen tudi, da bi izkušnje knjižničarjev - pripovedovalcev, ki smo jih v projekt povezali in imajo v svojih knjižnicah velikokrat možnost pripovedovati le otrokom, nadgradili in jim omogočili kontinuirano obliko pripovedovanja odraslim.

Vsaka sodelujoča knjižnica, v obdobju od sredine novembra do sredine junija, organizira en pravljični večer za odrasle, na katerem pripoveduje pet do šest pravljičarjev, vsak s svojo zgodbo in sebi lastno izvedbo. Knjižnice v projekt vstopajo na različne načine:

- s svojim pripovedovalcem / pripovedovalci, ki tvorijo pripovedovalsko ekipo in so v sezoni v pripovedovanja enakovredno razporejeni,
- s svojim pripovedovalcem, ki pripoveduje le na domačem dogodku, ali
- brez pripovedovalca.

Za koordinacijo vseh sodelujočih ustanov, terminski plan in postavitev ekip na posameznih večerih skrbimo v Mariborski knjižnici. Prav tako poskrbimo za oblikovanje in tisk enotnega promocijskega materiala, kot so vabila, plakati in majice, kar seveda pripomore k večji prepoznavnosti projekta med našimi uporabniki.

Pristop in priprava na pripovedovanje odrasli publiki

Čeprav smo za ciljno publiko izbrali odrasle, pa smo tisti, ki projekt izvajamo (z nekaj izjemami), mladinski knjižničarji. Za marsikoga, ki je pristopil k projektu, je ta naslovniški preskok predstavljal kup izzivov, če že ne težave.

Sam pristop in priprave na pripovedovanje odraslim pa se v svojem bistvu ne razlikujejo tako zelo od tistih, ki jih uporabljamo, ko se pripravljamo na pripovedovanje otrokom oz. mladim. Tudi tukaj se najprej osredotočimo na starost mladega poslušalca, saj je pri pristopu, izboru zgodbe in izvedbi zelo pomembno, ali bomo s pravljico nagovarjali triletnika, osnovnošolca v tretjem razredu ali pa najstnika. Najprej torej izberemo starosti primerno zgodbo. Tako, ki bo s svojo vsebino, kompleksnostjo, sporočilnostjo in nenazadnje dolžino nagovarjala, v našem primeru, odraslega poslušalca.sse.

Ljudsko izročilo je nadvse hvaležna zakladnica, v katero lahko vedno znova posegamo, saj zajema zgodbe in pravljice, ki so starostno široko naslovniške. Bogat nabor zgodb pa seveda omogočajo tudi avtorska dela. Pripovedovalec v projektu Pravljični večeri za odrasle se po svoji lastni izbiri odloči, katero zgodbo (lahko več), ljudsko ali avtorsko, bo v aktualni sezoni pripovedoval.

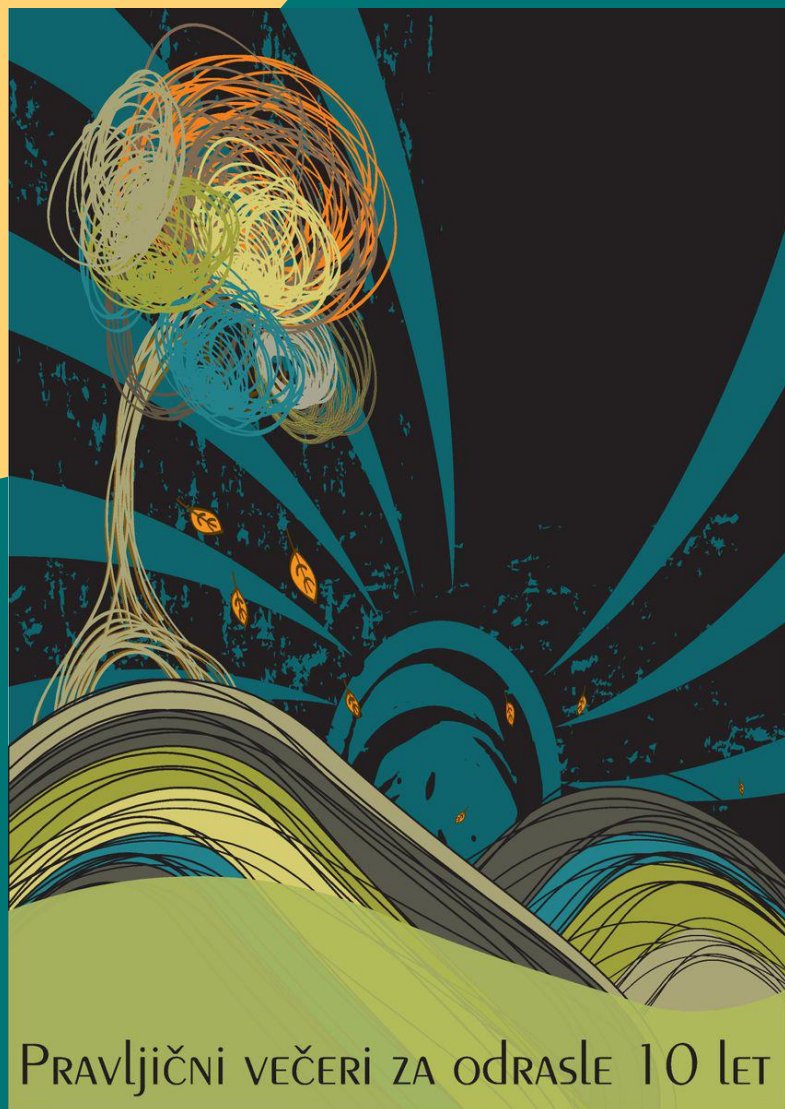

Naslednji korak je interpretacija. Zgodbo moramo pripraviti in oblikovati tako, da jo bomo lahko prepričljivo in suvereno interpretirali publiki (otrokom, mladim ali odraslim). Za to, kako se tega lotimo, ni napisanega recepta, vsak pripovedovalec ima svoje načine, prijeme in postopke. Odrasli poslušalec zahteva od nas drugačen nastop in izvedbo ter nam hkrati nudi tudi nekoliko več maneverskega prostora, ko govorimo o časovni komponenti pripovedovanja. Zgodbe so lahko daljše in bolj kompleksne, kljub temu pa pravljíčarji pazimo na časovne omejitve, da posamezni pripovedovalski večer, ki ga po navadi pospremišo še glasbeni vložki, za poslušalca ni predolg.

“

Vse to so veščine in znanja, ki jih mladinski knjižničarji-pripovedovalci že imamo in jih s pridom uporabljamo na vseh področjih dela in s starostno raznolikimi skupinami uporabnikov. Nove izkušnje, pridobljene s sodelovanjem v projektu Pravljični večeri za odrasle, pa naše vsakodnevno delo z otroki in mladimi zagotovo nadgrajujejo in bogatijo ter širijo naša znanja in ustvarjalnost.

Poleg vsega naštetega, pa je pomembno tudi, da je pripovedovanje sproščeno, zbrano in doživeto. Na usposabljanjih, ki jih za pripovedovalce projekta ob zaključku sezone organiziramo od leta 2017, se seznanjamo s praktičnimi orodji, kako se spoprijeti z največjo oviro pri sleherni obliki komunikacije, s tremo. Učimo se, kako se pripravimo na verodostojno pripovedovanje z uporabo tehnik sproščanja in zbranosti.

PRAVLJIČNI VEČERI ZA ODRASLE 10 LET

20 Projekt Pravljični večeri za odrasle:

1

povezuje 21 slovenskih splošnih knjižnic in vseh 10 OOK,

2

pripovedovalska ekipa: 14 pripovedovalcev iz osmih različnih knjižnic (Lenart, Slovenska Bistrica, Ptuj, Murska Sobota, Slovenske Konjice, Ljubljana, Kranj, Maribor),

3

povezovanje z zamejci v Trstu, Porabju in na avstrijskem Koroškem,

4

en pripovedovalski večer v vsaki od sodelujočih knjižnic, kjer pripoveduje pet do šest pravljicarjev,

5

sezona traja približno sedem mesecev, od sredine novembra do sredine junija, aprila dogodkov ne izvajamo,

6

enoten promocijski material (vabila, plakati, majice), za katerega poskrbimo v Mariborski knjižnici,

7

izobraževanje za pripovedovalce organiziramo ob zaključku vsake sezone od leta 2017.

